SENTER FOR DANSEPRAKSIS
Skole
Utdanning
Forskning

Oslo, 24.oktober 2026.

Innspill til den foreslåtte omstrukturering av videregående skole

Senter for dansepraksis i skole, utdanning og forskning (SANS) er en nasjonal interesseorganisasjon for faget dans. SANS (tidligere Dans i Skolen), ble opprettet i 1983 og drives blant annet med midler fra Kunnskapsdepartementet. Vårt formål er å styrke og synliggjøre faget dans gjennom praksis, utdanning og forskning, i hele utdanningsløpet.

Om retningen Estetiske fag

Et av de største endringene i strukturen som foreslås av Utdanningsdirektoratet er sammenslåingen av de tidligere programområdene MDD og KDA. Fellesbenevningen estetiske fag er en kraftig forenkling av det disse programområdene representerer i dag. Den vitner dessuten om en premiss om at det er flere fellesnevnere mellom disse fagene, enn det i virkeligheten er. I forslaget om oppbygging, legges det opp til at for mange fag skal være felles for alle elever som har valgt denne retningen, og for få som er forbeholdt faglig fordypning i den enkelte disiplinen. I dans er det praktisk danseundervisning i studio som det helt klart må være mest av dersom elevene skal bli studieforberedt i dans. Dette er ikke ferdigheter og kompetanser som elevene kan opparbeide seg ved å få en teoretisk innføring i det, lese seg til det eller jobbe hjemme alene. Elevene må i all hovedsak jobbe sammen og praktisk/fysisk på skolen. Derfor må nok tid til fordypning i egen disiplin (som dans) ivaretas i ny struktur.

Om å bli studieforberedt

Å bli studieforberedt i dans handler om å opparbeide seg gode nok praktiske ferdigheter, kunnskap og kompetanse til å kunne komme inn på høyere utdanning i dans. Det er derfor avgjørende at dette får like stor plass i forståelsen av begrepet "studieforberedt" som det å bli akademisk studieforberedt.

Forslag til fag i studieforberedende retningsinnhold
I Utdanningsdirektoratets forslag er danseteknikker nevnt her. I nåværende læreplan er det scenisk dans som er det bærende faget på danselinjene. Faget scenisk dans og scenisk dans fordypning bør videreføres og få stort nok timetall til å sikre fordypning.

Rekrutteringsarena og viktige fagmiljø
Danselinjene i videregående skole er en svært viktig rekrutteringsarena til høyere utdanning i dans, men også til relaterte utdanninger. Kompetanse danseelever opparbeider seg som å jobbe målrettet og langsiktig, stå i utfordringer, samarbeide og finne kreative løsninger, er kompetanse som kan overføres til alle andre utdanninger og yrker. Undervisningspersonell på danselinjene utgjør betydelige fagmiljø på dansefeltet, og disse fagmiljøene inngår i et helhetlig kretsløp innen danseutdanning. Disse fagmiljøene må bevares. En svekkelse av faglig nivå på dette nivået i utdanningsløpet, vil få konsekvenser for hvilket nivå høyere utdanning kan legge seg på ved opptak av nye studenter.

MDD fungerer godt i dag
Programområdet musikk, dans, drama (MDD) fungerer godt i dag og utgjør allerede en bredde i fagdisipliner. De har en naturlig forbindelse gjennom samlebegrepet scenekunst eller scenekunstfag. Vi foreslår å videreføre programområdet. Av fag som kan være felles for denne retningen er tverrfaglige produksjonsfag hvor produksjoner for scene utvikles på tvers av musikk, dans, drama. I nåværende timeplan eksisterer faget MDD på vg1. Dette kan med fordel videreutvikles og videreføres, og kan gjerne ligge fast alle tre år. Fagene MiP, DiP og TiP bør også videreføres.

Kunstfag er beredskapsfag
Retningen Estetiske fag er den eneste av de seks foreslåtte retningene som ikke er tydelig begrunnet som viktig. I *Meld. St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen (Forberedt på kriser og krig) Del 2, 6.4*. derimot er kunsten og kulturens verdi tydelig uttalt. Vi ønsker en tydelig formidling av at fag som dans er viktige for enkelteleven og for samfunnet. Det at fagene tilbys i videregående skole, over hele landet, har en sosialt utjevnende effekt. Faget er praktisk i sin natur og må ikke teoretiseres, men derimot gis rammevilkår som ivaretar fagets egenart.

Felles innhold
I forlengelsen av å anerkjenne kunst- og kulturfag som viktige, ønsker vi å spille inn kunst- og kulturhistorie som felles innhold for alle elever. Videre ønsker vi å spille inn bevegelse og dans som felles innhold for alle elever. Bevegelse og dans utgjør en motsats til en hverdag preget av digitale verktøy og sosiale medier. Det er et uttalt mål i utdanningspolitikken om å gjøre skolen mer praktisk. Dette bør ikke begrenses til grunnskolen. Barn og unge trenger mer enn noensinne å være fysisk aktive, være i kontakt med egen kropp og å delta i fysiske og sosiale fellesskap med andre mennesker. Her har dansen en stor mulighet til å bidra. Fagmiljøene finnes allerede på videregående skoler med danselinjer og faget bevegelse eksisterer på vg1 i nåværende timeplan. Dette faget kan med fordel videreføres.

Om timetall
Utdanningsdirektoratet foreslår at alle retningene skal ha likt timetall. Programområdet MDD og noen flere har i dagens struktur flere timer enn studiespesialisering. Vi forstår forslaget slik at det ikke er mulig for alle retningene å øke timetallet til det MDD har i dag, noe som vil bety at det nye retningen, enten den blir værende MDD eller Estetiske fag, vil måtte redusere timetallet. Det blir derfor enda viktigere i ny struktur at så mange timer som mulig forbeholdes elevenes valgte retning og fordypning, som dans, altså det som kalles studiforberedende retningsinnhold. Kun da kan eleven forberedes godt nok til høyere utdanning i dans og til arbeidslivet.

Anette Sture Iversen.
Daglig leder og fagkonsulent.